| سؤالات درس : فارسی ۳<br>نام :<br>نام خانوادگی:<br>پایه: دوازدهم انسانی<br>کلاس: ۳۰۴<br>نوبت اول: دی ماه۱۴۰۳ | به نام خدا<br>اداره کل آموزش و پرورش استان خراسان رضوی<br>اداره استعدادهای درخشان خراسان رضوی<br>اداره آموزش و پرورش شهرستان قوچان<br>دبیرستان شهیدبهشتی دوره دوم<br>مهر آموزشگاه | تاریخ آزمون :۱۲/ ۱۰/ ۱۴۰۳<br>ساعت شروع آزمون: ۱۱:۳۰صبح<br>زمان پاسخگویی : ۷۵ دقیقه<br>تعداد صفحه:۳<br>تعداد سوال: ۳۴<br>دبیر: اکبری |
|---|---|---|

| ردیف | «به سوالات ذیل پاسخ دهید:» | بارم |
|---|---|---|
| | **قلمرو زبانی (۷ نمره)** | |
| ۱ | **معنای واژه « دمساز» در کدام گزینه نیامده است؟**<br>الف) موافق ب) مونس ج) دردآشنا د) همراز | ۰/۲۵ |
| ۲ | **با توجه به بیت زیر، یک معادل معنایی برای واژه « جیب» بیابید.**<br>یوسف نیم که چاک گریبان کنم گواه من حرف ، غیر حرف زلیخا نمی زنم | ۰/۲۵ |
| ۳ | **عبارت « کمال توجه بنده و یقین بر اینکه خداوند در همه احوال عالم بر ضمیر اوست» در توضیح کدام واژه آمده است؟**<br>الف) مراقبت ب) مکاشفت ج) معاملت د) مشاهدت | ۰/۲۵ |
| ۴ | **در عبارت زیر معنای واژه مشخص شده را بنویسید.**<br>آخرین چراغ امپراتوری را «موسولینی» روشن کرد؛ اما همه می دانیم که « دولت مستعجل» بود. | ۰/۲۵ |
| ۵ | **در کدام یک از موارد زیر نادرستی املایی وجود دارد.**<br>الف) معبر تمام شد و وارد محوطه پیش خاک ریزها شدیم اما فاصله بچه های بی حفاظ لحظه به لحظه با خاک ریزها کمتر می شد.<br>ب) پس عشق از بحر این معنی فرض راه آمد. کار طالب آن است که در خود جز عشق نطلبد. | ۰/۲۵ |
| ۶ | **املای درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.**<br>الف) نتوان وصف تو گفتن که تو در فهم نیایی نتوان (شبح، شبه) تو گفتن که تو در وهم نیایی<br>ب) حاج احمد آقا! پسر گل گلاب! دشمن (من قریب، عن غریب) است که توی این دشت وسیع عملیات کند. | ۰/۵ |
| ۷ | **در گروه کلمات زیر، سه نادرستی املایی وجود دارد شکل صحیح آنها را بنویسید.**<br>صفوت آدمیان- مسطور و پوشیده – ضماد و مرحم- استقرار سلاح جنگی – کاذبه و جاکاغذی- خوان نعمت- طیلسان آبی مدیترانه | ۰/۷۵ |
| ۸ | **در ابیات زیر واژه های نادرست را اصلاح نمایید.**<br>الف) صریر ملک، عطا داد کردگار تو را به جای خویش دهد هر چه کردگار دهد<br>ب) آیین طریق ازنفس پیرمقان یافت آن خضر که فرخنده پی اش نام نهادند | ۰/۵ |
| ۹ | در بیت « چو عاجز گشت خسرو در جوابش / نیامد بیش پرسیدن صوابش» یک واژه هم آوا بیابید. | ۰/۲۵ |
| ۱۰ | **در عبارت زیر، کدام واژه دچار تحول معنایی شده است.**<br>چشمه آب سرد که در تموز سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید، از دامنه کوه ها به سینه کویر سرازیر می شود. | ۰/۲۵ |
| ۱۰ | **در عبارت زیر، کدام واژه دچار تحول معنایی شده است.**<br>چشمه آب سرد که در تموز سوزان کویر، گویی از دل یخچالی بزرگ بیرون می آید، از دامنه کوه ها به سینه کویر سرازیر می شود. | ۰/۲۵ |
| ۱۱ | **در کدام یک از گزینه های زیر، فعل اسنادی به کار رفته است؟**<br>الف) گفت: « نزدیک است والی را سرای، آنجا شویم» ب) کان سوخته را جان شد و آواز نیامد<br>ج) زاهد خلوت نشین دوش به میخانه شد د) به بارگاه او ملک ز خلد شد | ۰/۲۵ |

www.kanoon.ir

| | | |
|---|---|---|
| ۱۲ | **ترکیب های اضافی را در مصراع دوم بیت زیر بیابید.**<br>بی گاه شد، بی گاه شد، خورشید اندر چاه شد  خورشید جان عاشقان در خلوت الله شد | ۰/۷۵ |
| ۱۳ | **با توجه به عبارت زیر به سوالات خواسته شده پاسخ دهید.**<br>برخلاف حال، پامان به ده باز بود و در شهر دست و پاگیر شده بودیم و هر سال، تابستان را به اصل خود، مزینان برمی گشتیم.<br>الف) زمان فعل جمله آخر را بنویسید.  ب) نقش تبعی واژه مشخص شده را تعیین کنید. | ۰/۵ |
| ۱۴ | **در بیت « گر آتش دل نهفته داری/ سوزد جانت، به جانت سوگند» چه فعلی حذف شده است؟ نوع قرینه آن را بنویسید؟** | ۰/۵ |
| ۱۵ | **در جمله « محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند.» نقش دستوری واژه « عشق» را تعیین کنید.** | ۰/۵ |
| ۱۶ | **نقش ضمیر پیوسته در کدام گزینه متفاوت است؟**<br>الف) تا چشم بشر نبیندت روی  ب) من ز عشقت با همه دردی که دارم ناگزیرم<br>ج) بوی گلم چنان مست کرد  د) پرده هایش پرده های ما درید | ۰/۵ |
| ۱۷ | **با توجه به بیت « ای مادر سر سپید، بشنو/ این پند سیاه بخت فرزند»**<br>الف) یک وابسته وابسته بیابید  ب) نوع وابسته وابسته را بنویسید. | ۰/۵ |
| | **قلمرو ادبی (۵ نمره)** | |
| ۱۸ | **هر یک از ابیات زیر را به درستی کامل کنید.**<br>الف) بازا که در هوایت، خاموشی جنونم  .....<br>ب) .....  در دل مدار هیچ که زیر و زبر شوی | ۱ |
| ۱۹ | **نام اثر به همراه نویسنده یا شاعر در کدام گزینه به درستی نیامده است؟**<br>الف) بخارای من، ایل من: محمد بهمن بیگی/ از پاریز تا پاریس: محمد ابراهیم باستانی<br>ب) مثل درخت در شب باران: محمدرضا شفیعی کدکنی/ تذکره الاولیا: جامی | ۰/۵ |
| ۲۰ | **در عبارات زیر، جاهای خالی را به درستی پر کنید.**<br>الف) کتاب تمهیدات اثر ..... است.  ب) کتاب ..... اثر احمد عربلو است. | ۰/۵ |
| ۲۱ | **در بیت زیر هر یک از اضافه های مشخص شده چه نوع اضافه هایی (تشبیهی، استعاری) هستند؟**<br>آتش عشق است کاندر نی فتاد  جوشش عشق است کاندر می فتاد | ۰/۵ |
| ۲۲ | **در بیت « با محتسبم عیب مگویید که او نیز/ پیوسته جو ما در طلب عیش مدام است» کدام آرایه ادبی دیده نمی شود؟**<br>الف) جناس  ب) ایهام  ج) تشبیه  د) حسن تعلیل | ۰/۵ |
| ۲۳ | **آرایه درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.**<br>الف) چه غم دیوار امت را که دارد چون پشتیبان/ چه باک از موج بحر آن را که دارد نوح کشتیبان (اسلوب معادله؛ حسن تعلیل)<br>ب) بگفتا دل ز مهرش کی کند پاک/ بگفت آن گه که باشم خفته در خاک (پارادوکس، کنایه) | ۰/۵ |
| ۲۴ | **درباره آرایه تلمیح بیت زیر توضیح دهید.**<br>خانه ای کو شود از دست اجانب آباد  ز اشک ویران کنش آن خانه که بیت الحزن است | ۰/۵ |
| ۲۵ | **آرایه ادبی متناسب هر یک از موارد ستون الف را از ستون ب بیابید (یک آرایه اضافه است)** | ۰/۷۵ |

| الف | ب |
|---|---|
| الف) خمیده پشت از آن گشتند پیران جهان دیده/ که اندر خاک می جویند ایام جوانی را | تضمین |
| ب) آن باغ پر از گل های رنگین و معطر شعر و خیال در سموم سرد این عقل بی درد و بی دل پزمرد | حس آمیزی |
| ج) گفتی « به روزگاران مهری نشسته» گفتم / « بیرون نمی توان کرد حتی به روزگاران» | حسن تعلیل |
| | پارادوکس |

www.kanoon.ir

| | | |
|---|---|---|
| | | |
| ۲۶ | **مفهوم نمادین واژه مشخص شده را بنویسید.**<br>ای مرغ سحر عشق ز پروانه بیاموز کاش سوخته را جان شد و آواز نیامد | ۰/۲۵ |
| | **قلمرو فکری (۸ نمره)** | |
| ۲۷ | **مقصود از « آن کس» در بیت « آن کسی را که در این ملک سلیمان کردیم/ ملت امروز یقین کرد که او اهرمن است» چه کسی است؟** | ۰/۵ |
| ۲۸ | **مقصود از « صاحب قلم» در بیت « در دفتر زمانه فتد نامش از قلم/ هر ملتی که مردم صاحب قلم نداشت» چه افرادی است؟** | ۰/۵ |
| ۲۹ | **عبارت « در عشق قدم نهادن کسی را مسلم شود که با خود نباشد و ترک خود بکند و خود را ایثار عشق کند» با کدام بیت ارتباط معنایی دارد؟**<br>الف) من که هر آن چه داشتم اول ره گذاشتم حال برای چون تویی اگر که لایقم بگو<br>ب) بی عشق زیستن را جز نیستی چه نام است یعنی اگر نباشی، کار دلم تمام است | ۰/۵ |
| ۳۰ | **شاعر در بیت « ای جویبار جاری، زین سایه برگ مگریز/ کاین گونه فرصت از کف دادند بی شماران» علت از دست دادن فرصت را در چه می داند؟** | ۰/۵ |
| ۳۱ | **با توجه به بیت زیر، در چه صورت می توان به اوج و تعالی رسید؟**<br>دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیابی و زر شوی | ۰/۵ |
| ۳۲ | **در عبارت زیر، به کدام صفات خداوند اشاره شده است؟**<br>پرده ناموس بندگان به گناه فاحش ندرد و وظیفه روزی به خطای منکر نبرد. | ۰/۵ |
| ۳۳ | **مفهوم کلی مصراع های مشخص شده را بنویسید.**<br>الف) گفت: « می بسیار خوردی، زان چنین بی خود شدی» گفت: « ای بیهوده گو، حرف کم و بسیار نیست»<br>ب) در نیابد حال پخته هیچ خام پس سخن کوتاه باید و السلام | ۱ |
| ۳۴ | **ابیات و عبارات زیر را به نثر روان برگردانید.**<br>الف) تخم خرمایی به تربیتش نخل باسق گشته<br>ب) عشق به همه جایی ماوا نکند و به هر دیده روی ننماید<br>پ) امپراتوری های بزرگ هم مانند آدم های ثروتمند معمولا از سوء هاضمه می میرند<br>ت) لکه جیب و جام من از مال و می تهی است ما را فراغتی است که جمشید جم نداشت<br>ث) برکش ز سر این سپید معجر بنشین به یکی کبود اورند<br>ج) هر که جز ماهی ز آبش سیر شد هر که بی روزی است، روزش دیر شد<br>چ) گفت اگه نیستی کز سر در افتادت کلاه گفت: « در سر عقل باید، بی کلاهی عار نیستم | ۰/۵<br>۰/۵<br>۱<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵<br>۰/۵ |
| **۲۰** | **جمع بارم:** | **«موفق ومویدباشید.»** |